

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 13.Gf.40.140/2024/13.

A felperes:

Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Andreides Katalin Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Andreides Katalin ügyvéd)

(Cím15)

Az alperes:

alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Termel Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Termel Balázs ügyvéd)

(Cím5)

A per tárgya: megszűnt taggal szembeni elszámolási kötelezettség

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 14.G.40.205/2021/83. (2024. április 19.)

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (84. sorszám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek 15 napon belül fizetendő marasztalási összeget 21.290.000 (huszonegymillió-kétszázkilencvenezer) forintra és annak az elsőfokú ítéletben megjelölt késedelmi kamatára, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltséget 989.000 (kilencszáznyolcvankilencezer) forintra felemeli. Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illetéket 1.267.200 (egymillió-kétszázhatvanhétezer-kétszáz) forintra felemeli, míg a felperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illetéket 52.800 (ötvenkétezer-nyolcszáz) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 162.045 (százhatvankétezer-negyvenöt) forint, valamint az államnak 60 napon belül 54.015 (ötvennégyezer-tizenöt) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 2020. április 6-án indított keresetet az alperessel szemben, amelyben kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az alperest 22.000.000 forint és késedelmi kamata megfizetésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:150. § alapján. Előadta, hogy az alperesben fennállt kültagi jogviszonyát felmondta, azonban az alperes az elszámolási kötelezettségének nem tett eleget. Emellett kérte a bíróságtól annak megállapítását, hogy az alperes elmulasztotta az elszámolási kötelezettségét, továbbá kötelezze a jogsértés abbahagyására, elszámolási kötelezettségének teljesítésére és tiltsa el a további jogsértéstől.

[2] Az alperes érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult. Vitatta a felperes követelésének összecszerűségét, és emellett beszámítást tartalmazó iratot terjesztett elő arra hivatkozva, hogy felperesnek az alperessel szemben összesen 15.070.252 forint összegű tartozása áll fenn. Ebből 2.700.755 forint elmaradt vagyoni előnyként felmerült kár abból keletkezett, hogy végül nem az alperes értékesítette a egyéb fél (a továbbiakban: Kft.) ajánlata alapján lefoglalt gépet (a továbbiakban: Q5 gép), hanem már a felperes érdekeltségében álló egyéb fél 3 (a továbbiakban: Kft2.). Az értékesítés folytán 16.204.530 forint jelentkezett volna az alperesnél tiszta bevételként, így kártérítésként a bevétel és a beszerzési ár közötti különbözetre tartott igényt. A felperes továbbá tartozik az alperesnek mindösszesen 710.000 forint összegű tandíjjal annak következtében, hogy a munkaviszonya alatt a felek által

megkötött tanulmányi szerződéssel összefüggésben nem végezte el a tanulmányait, ezáltal a szerződés 6. pontja alapján tartott igényt annak visszafizetésére. A fennmaradó összeget pedig azért követelte, mert egy marógép értékesítésénél a felperes felróható magatartásával összefüggésben az alperesnek kellett kifizetnie a 11.659.497 forint összegű költséget.

[3] A felperes a beszámítással érvényesített követeléseket vitatta.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18.589.245 forintot, ennek 2020. május 29-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint a 750.770 forint perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak az Állami Adó- és Vámhatóság illetékbevételei számlájára 1.122.000 forint feljegyzett eljárási illetéket. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak az Állami Adó- és Vámhatóság illetékbevételei számlájára 198.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 3:150. § (1) bekezdést, a 6:48. § (1) bekezdést, a 6:49. § (1) bekezdést, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (1)-(2) bekezdést, a 209. § (1) bekezdést. Megállapította, hogy nem volt vitás a felperes tagsági jogviszonyának 2020. február 28-ai megszűnése (Ptk. 3:147. §), és a kereseti kérelem korlátaira is figyelemmel a kirendelt szakértő véleménye alátámasztotta, hogy a felperest megilleti a jogosultság a keresetben meghatározott összegnek megfelelő elszámolásra.

Idézte a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 2. §-t, az üzleti titok védelméről szóló (a továbbiakban: Titoktv.) 2018. évi LIV. törvény 6. § (2) bekezdést és a 7. § (1) bekezdés g) pontot. Arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a Q5 gép értékesítésénél megsértette a Tptv. 2. §-t és az üzleti titok védelméről szóló törvény 6. § (2) bekezdést, ezért az alperes 2.700.755 forint összegű követelése megalapozott. Emellett az alperes jogosan tart igényt a 710.000 forint összegű tanulmányi díj visszafizetésére is. A marógép megrendelésével és meghibásodásával kapcsolatosan előterjesztett 11.659.497 forint összegű ellenkövetelés azonban nem alapos, mert az alperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a kár felperes magatartására vezethető vissza.

Mindezekre tekintettel a beszámítás iránti kérelmet 3.410.755 forint összegben találta megalapozottnak, ezért a felperest megillető 22.000.000 forintot ennek összegével csökkentette, és a különbözet megfizetésére kötelezte az alperest. Emellett elutasította a felperesnek azt a kérelmét, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes elmulasztotta az elszámolási kötelezettségét és kötelezze a jogsértés abbahagyására, elszámolási kötelezettségének teljesítésére és tiltsa el a további jogsértéstől.

[5] A felperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében annak tartalma szerint az ítélet megváltoztatásával kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek az alperes marasztalását tartalmazó részét emelje fel 21.290.000 forintra és késedelmi kamatára.

Előadta, hogy az alperesnek a 2.700.755 forint összegű követelését továbbra sem ismeri el, mert az alperes nem volt jogosult ezt a követelést a felperes követelésébe beszámítani. Ennek indokaként arra hivatkozott, hogy a Kft. nyilatkozatát már benyújtotta az elsőfokú eljárásban, amelyet a Kft2.-nek azt követően adott ki, hogy az alperes nem válaszolt a megrendelésre. A Kft2. részéről kihallgatott tanú megerősítette, hogy a felperesnek betudott levél a tanú e-mail címéről ment ki, melyet nem a felperes, hanem a tanú írt alá. A tanúvallomás szerint a Kft. képviselője kifejezetten őt kereste meg az ajánlattal kapcsolatban, és arra is nyilatkozott, hogy az alperes elküldhetett volna ajánlatot, de nem tette meg. Kifejezetten azért keresték meg a Kft. ügyvezetőjét, mert az alperestől nem kaptak semmilyen ajánlatot. A tanúvallomás ellentmondásmentes volt, ezért az elsőfokú bíróság okszerűtlenül mérlegelte a bizonyítékokat. Miután nem az alperes, hanem a Kft. teljesítette a megrendelést, a felperes ennek a folyamatnak nem volt résztvevője, következésképpen tisztességtelen piaci magatartást sem tanúsíthatott. Amíg a felperes az alperesnél dolgozott, engedéllyel fért hozzá a cég üzleti adataihoz, és az alperes nem bizonyította, hogy azokat a felperes eltulajdonította vagy másolatot készített róluk. Mindezek alapján a felperes az eljárásával nem sértette meg a Titoktv. 6. § (2) bekezdést.

[6] Az alperes a fellebbezési ellenkérelme annak tartalma szerint az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részének helybenhagyására irányult.

Ismertette a Ptk. 1:3-4. §-t, 3:21. §-t, 3:24. §-t, 3:88. §-t, a 6:522. §-t, a 6:143. §-t, a Tptv. 2. §-t, 5. §-t, valamint Titoktv. 1. § (1) bekezdést és a 6-7. §-t. Előadta, hogy az érintett ügyletnél a felperes a pozícióját kihasználva rosszhiszeműen és csalárd módon átjátszotta az üzletet a Kft2.-nek, amely végül teljesítette a szolgáltatást, és ezzel jelentős vagyoni hátrányt okozott az alperesnek. Az ezzel összefüggésben felmerült kár mint elmaradt vagyoni előny értéke 2.700.755 forint, amelyet a beszerzési és az értékesítési ár közötti különbözethez mint tiszta bevételt mutatott ki. A bizonyítékok alapján a felperes a tagsági jogviszonyát kihasználva az alperes jogos gazdasági érdekét sértő magatartást tanúsított. Ezt igazolja a szállító kereskedelmi igazgatójának írásbeli nyilatkozata, amely szerint a felperes arról tájékoztatta, hogy felosztják az alperest és az alperes helyett a Q5 gépet a Kft2.-nek kell számlázni. Kiemelte, hogy az alperes esetleges passzivitása semmilyen formában nem jogosítja fel a felperest az ügylet egyéb érdekeltiségébe tartozó lebonyolítására azt a látszatot keltve, hogy az alperes üzletágait részlegekre osztják. Mindebből következik, hogy a felperes tisztességtelen módon az alperes tagjaként az üzleti tisztesség követelményeibe ütközően járt el, és nyilatkozatával előidézte az alperes gazdasági kapcsolatának felbontását, illetőleg megakadályozását, amellyel bekövetkezett a vagyoni kárt okozó eredmény. Az üzleti titok megsértése is megvalósult, mert a felperes kültagként a többi taggal és a társaság szerveivel köteles együttműködni, és nem fejthet ki olyan tevékenységet, amely a társaság céljainak elérését veszélyezteti. Ha nem is történt volna üzleti titkokkal visszaélés, a felperes megtévesztő kommunikációja már eleve nem egyeztethető össze a jóhiszeműség és tisztesség követelményeivel, valamint az adott helyzetben általában elvárható magatartással. A felperes egyebekben tévesen értelmezi az üzleti titoktartás alanyi pozícióit, kötelezettségeit és jogosultságait.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes marasztalását tartalmazó, valamint a keresetet 2.700.755 forintot meghaladóan elutasító rendelkezései a Pp. 358. § (5) bekezdés

alapján jogerőre emelkedtek, ezért a másodfokú bíróság kizárólag a keresetet elutasító rendelkezésnek a 2.700.755 forint összegű beszámítással érintett részét bírálta felül.

[8] A fellebbezés alapos.

[9] A Pp. 370. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, annak korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősül többek között a felülbírálati jogkör alapjául szolgáló indokok kifejtése és a jelen eljárást nem érintő kivétellel a fellebbező fél által megjelölt anyagi és eljárási jogszabálysértés [Pp. 371. § (1) bekezdés d) pont]. Erre tekintettel a fellebbezésben előadott anyagi vagy eljárásjogi jogszabálysértés, vagy az ezekkel összefüggő indokok tartalmi kifejtése meghatározza a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének kereteit és ezáltal döntésének korlátait is.

[10] A felperes fellebbezése egyértelműen csak az alperes beszámításával érintett 2.700.755 forint összegű kártérítési követelésre terjedt ki, a fellebbezési pertárgyértéket is ennek megfelelően jelölte meg. Az alperes – függetlenül attól, hogy az elsőfokú eljárásban a Titoktv. 7. § (1) bekezdés g) pont alapján a gazdagodás visszatérítésére is utalt – a fellebbezési ellenkérelmében egyértelműen elmaradt vagyoni előnyként bekövetkezett kártérítésként jelölte meg a követeléssel érvényesített jogát. Emellett nem is tett olyan tényállítást, amelyből az következne, hogy az érintett összeggel a felperes gazdagodott volna az alperes terhére.

[11] Az elsőfokú bíróság az ítélet [42] pontjában ugyan felsorolta a Tptv. és Titoktv. érintett rendelkezéseit, azonban nem indokolta meg azt a következtetését, hogy a felperes milyen ténybeli alapon tartozik a 2.700.755 forint összeggel, és az elsőfokú ítéletből az sem állapítható meg, hogy az érdemi döntés a Titoktv. 7. § (1) bekezdés g) pontján vagy a kártérítés szabályain alapul. Figyelemmel arra, hogy az alperes a beszámítást tartalmazó iratban [8. oldal 5. bekezdés] és a fellebbezésben is egyértelműen kártérítésként jelölte meg a követelést, a másodfokú bíróság csak az alperes által érvényesített – kártérítési követeléshez fűződő – jogot bírálhatta felül. Az alperes az elmaradt vagyoni előnyként felmerült kár mértékét a gép beszerzési és értékesítési ára közötti különbségben mutatta ki azt állítva, hogy a jogügylet kifejezetten a felperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben hiúsult meg, míg a jogellenességet a Tptv. és a Titoktv. szabályaiból vezette le.

[12] A Pp. 265. § (1) bekezdésből következően az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a felperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben őt a beszámítási kifogás szerint megjelölt összegű kár érte. A kártérítés iránti jog fennállásának bizonyításához nem elegendő a károkozóként megjelölt személy esetleges jogellenes magatartásának igazolása, mert a kérelem teljesítéséhez annak alátámasztása is szükséges, hogy ezzel okozati összefüggésben a vagyoni hátrány ténylegesen bekövetkezett [Ptk. 6:519. §, 6:522. § (1) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság azonban nem foglalkozott azzal, hogy az alperes mennyiben igazolta az általa megjelölt magatartás és az állított vagyoni hátrány keletkezése közötti okozati összefüggést, amelynek hiányában eleve nem merülhet fel olyan kár, amelynek megtérítésére a felperes köteles.

[13] A másodfokú bíróság ezért a beszámítással érintett követeléssel szembeni védekezésnek azt a részét is vizsgálta, hogy a gép megrendelés nélküli lefoglalása – a felperes magatartására is figyelemmel – valóban elvezethetett-e az alperes által állított vagyoni hátrány bekövetkezéséhez. Az alperesnek a rá háruló bizonyítási kötelezettség körében legalább azt kellett volna bizonyítékokkal alátámasztani, hogy a Kft.-vel szemben olyan tartalmú vételi ajánlatot közölt, amelynek elfogadásával a szerződés az alperes és a Kft. között kétséget kizáró módon létrejöhetett volna, mert csak ez teremtheti meg a ténybeli alapját, hogy az ügylet létre nem jöttével okozati összefüggésben valóban a követelésének megfelelő vagyoni hátránya keletkezett. Az alperes által szolgáltatott bizonyítási eszközök azonban mindezek alátámasztására nem voltak alkalmasak.

[14] A felperes édesapjának tanúvallomásából az állapítható meg, hogy a Kft. képviselője a felperes édesapját és magát az alperest is megkereste a megrendeléssel, azonban árajánlatot kizárólag a Kft2. adott. Ezt a tényt az alperes még csak nem is cáfolta, mert olyan okiratot nem mutatott be, amely azt tanúsítaná, hogy szerződéskötési ajánlatot tett a gép megvásárlására. Ezzel szemben az árajánlat elmulasztására semmilyen magyarázatot nem adott, a fellebbezési ellenkérelmében is azt hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint ennek nincs érdemi jelentősége.

[15] Ehhez képest az alperesnek a szerződéskötés elmaradása miatt csak akkor keletkezhett volna elmaradt vagyoni előnye, ha legalább azt igazolja, hogy a Kft. megkeresését követően a szerződéskötés érdekében minden szükséges intézkedést megtett. Az alperes azon túl, hogy a Q5 gépet időlegesen lefoglalta, még tényállítást sem tett a szerződéskötési és teljesítési szándéka alátámasztására, ezáltal azt sem bizonyította, hogy ebből eredően elmaradt vagyoni előnyként bármilyen mértékű kára merült fel. Mindezek alapján az alperes csupán a gép átmeneti lefoglalásával nem tudta bizonyítékokkal alátámasztani, hogy nem a saját, hanem a felperes magatartásával összefüggésben hiúsult meg az ügylet. Erre tekintettel nem fogadható el valós tényként, hogy ha a Kft2. nem bonyolítja le az ügyletet, akkor az alperes valóban megkötötte volna a Kft.-vel a szerződést. Ebből következik az is, hogy az alperes a Pp. 265. § (1) bekezdésből eredő eljárási kötelezettségének nem tett eleget, mert a kártérítés alapjául szolgáló tényeket nem tudta bizonyítékokkal alátámasztani.

[16] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezésben előadott okok miatt jogszabálysértő, mert az alperest nem illette meg a jogosultság a felperessel szemben a beszámítással érvényesített 2.700.755 forint követelésére, ezáltal ennek az összegnek az erejéig az alperesnek a felperessel szemben fennálló kötelezettsége a Ptk. 6:49. § (2) bekezdés alapján nem szűnt meg.

[17] A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta, és a felperes részére járó marasztalási összeget 2.700.755 forinttal felemelte.

[18] A felperes fellebbezése eredményes volt, ezért az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a másodfokú eljárással felmerült költségeit, míg az

elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán az elsőfokú eljárással kapcsolatos költségeket is meg kellett változtatni a Pp. 83. § (2) bekezdésre figyelemmel. A felperes az elsőfokú eljárásban 96 %-ban, míg a másodfokú eljárásban teljes egészében pernyertes lett. A másodfokú bíróság a felperesnek járó elsőfokú perköltséget a Pp. 81. § szerint felszámított 508.000 forint ügyvédi munkadíj, valamint az alperes részéről felszámított 1.092.200 forint ügyvédi munkadíj és a felperes által előlegezett szakértői díj pernyertességével és pervesztességével arányos összegében állapította meg.

[19] A felperes a másodfokú eljárásban a Pp. 81. § szerint ügyvédi munkadíjat nem számított fel, másodfokú perköltségként az általa lerótt eljárási illetékre tartott igényt, ezért az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdés értelmében ennek összegét is köteles a felperesnek megfizetni.

A másodfokú eljárás pertárgy értéke 2.700.755 forint, amelyhez képest a felperes az 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés szerinti 8 % összegű illetékkal szemben (216.060 forint) 162.045 forint illetéket fizetett meg, ezért a felperes részleges személyes illetékfeljegyzési joga folytán az alperes köteles az illetékkülönbözetet az államnak 60 napon belül megfizetni az Állami Adó- és Vámhatóság illetékbevételi számlájára.

Budapest, 2025. február 26.

Dr. Pusztai Anita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.

Dr. Ócsai Beatrix Márta s.k.

előadó bíró

bíró